

ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБ УКРАЇНИ

Державний Герб – це символ, який презентує певну країну як суверенну незалежну державу, офіційна емблема, зображувана на офіційних документах, печатках, грошових знаках держави. У світовій практиці не існує суворої регламентації творення Державного Герба. Практика оформлення Герба спирається на національні традиції, відбиває специфіку геральдичних особливостей розвитку певної країни.

Державний Герб України складається з Малого та Великого Гербів. Малим Державним Гербом України є золотий тризуб на блакитному фоні, затверджений Верховною Радою України 19 лютого 1992 р. Великий Герб України знаходиться ще у стадії розробки.

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про Державний герб України

Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити тризуб як малий герб України, вважаючи його головним елементом великого герба України (кольорове та схематичне зображення герба додаються).

2. Зображення Державного герба України поміщується на печатках органів державної влади і державного управління, грошових знаках та знаках поштової оплати, службових посвідченнях, штампах, бланках державних установ з обов'язковим додержанням пропорцій зображення герба, затвердженого пунктом 1 цієї Постанови.

Голова Верховної Ради

України

І. ПЛЮЩ

м. Київ

19 лютого 1992 року

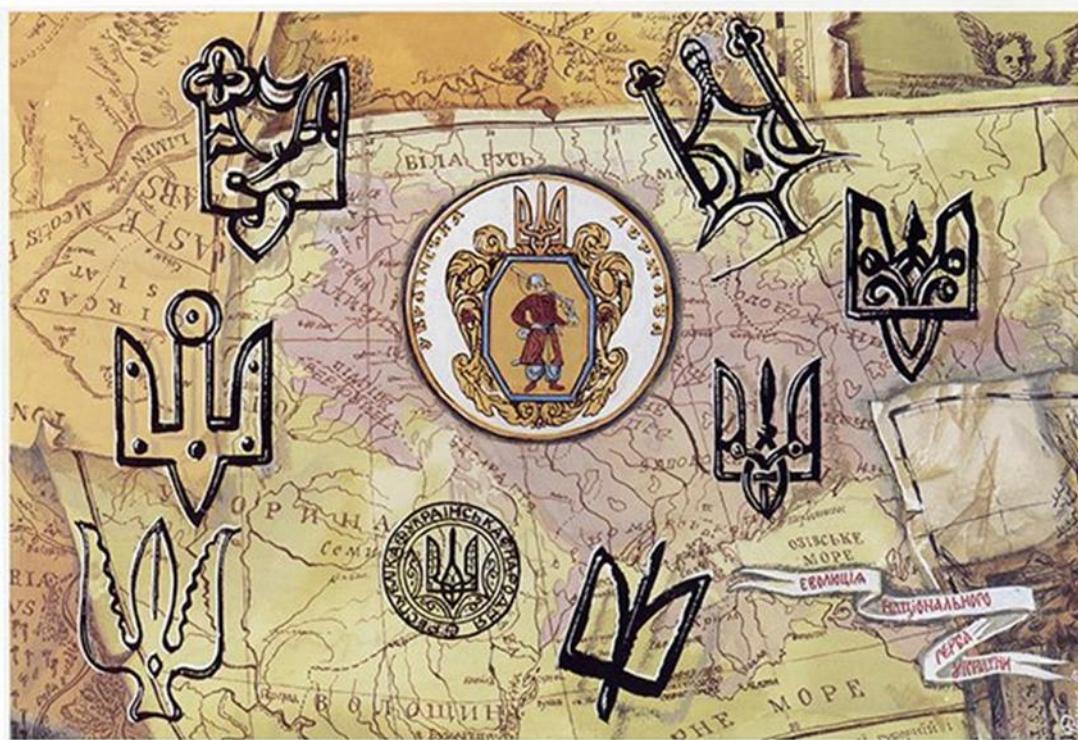
Нині існує багато різноманітних гіпотез стосовно походження й значення тризуба, однак жодна із них не дає повного трактування. Часто він символізував триєдність повітря, води і землі: божественного, батьківського і материнського; небесного, земного і потойбічного світів. Стародавні люди надавали містичного значення цифри «3» вже через наявність тріади: народження людини, життя і смерть.

Тризуб має тисячолітню історію, починаючи з князівського роду Рюриковичів, при яких цей родовий знак карбувався на всьому від грошей та печаток до цеглин з яких будували храми.

За правління Ярослава Мудрого на монетах карбувалося зображення святого Георгія та тризуба на звороті.

Син Святослава, князь Володимир Великий, продовжив традицію батька та вдосконалив його герб, додавши до нього ще один зубець, а після хрещення

Русі додав горизонтальну лінію до середини, аби зобразити хрест. Саме за Володимира тризуб набув звичного нам вигляду.

Занепад Київської Русі призвів до тимчасової втрати тризубом ролі загальнодержавного символу. Фактично аж до початку ХХ ст. він використовувався лише в дворянських гербах, геральдиці міст, книжкових заставках тощо.

Нове життя для цього державного символу настає після проголошення Центральною Радою в січні 1918 року IV Універсалу, коли було визнано за необхідне використати знак князівської влади київських князів – тризуб як герб УНР, що символізувало б спадкоємність державної традиції в українських землях. З такою пропозицією виступив голова ЦР М. Грушевський. Михайло Грушевський довірив створення герба Василеві Кричевському. В основу був взятий тризуб як символ Київської Русі.

22 березня 1918 року було затверджено опис цього символу державності. Після падіння Центральної Ради він залишився і в Українській державі гетьмана П. Скоропадського. Після перемоги радянської влади тризуб 1920 р. двічі затверджувався як державний герб емігрантським урядом УНР за кордоном. Як державна нагорода запроваджувався орден «Золотий тризуб» чотирьох ступенів, яким нагороджували бійців Української Галицької армії.

У березні 1919 р. було ухвалено герб УРСР.

15 березня 1939 р. сейм Карпатської України затвердив тризуб як державний герб.

Після оголошення незалежності України тризуб, як Малий Державний герб, затвердили 19 лютого 1992 року. Ним став золотий Тризуб на синьому щиті – національний символ українців часів визвольних рухів ХХ століття, який має статус малого герба та є головним елементом майбутнього великого герба. Саме в цей день відзначається День Державного Герба незалежної України.

19 лютого 1992р. Верховна Рада України ухвалила законопроект «Про Державний Герб України», згідно з яким ним став Малий герб як головний елемент Великого державного. Швидкість в ухваленні Малого герба пояснювалася суто прагматично: треба було видавати дипломи, надсилати дипломатичні ноти. Але щойно мова зайшла про Великий герб, справа загальмувала. Геральдичні фахівці і вексекологи сушили голови до 17 липня 2009р., поки депутати Верховної Ради, нарешті, погодилися з «чорновим» варіантом герба.

Вже багато століть герб єднає українців та надає сил. Український тризуб уособлює для нас зв'язок поколінь, прагнення українського народу до власної державності, соборності та незалежності і сьогодні він на наших знаменах і зброї – як символ незламності і звитяжної боротьби проти окупанта.